

DIALOGUS XIV.

Alia LIBERALITATIS Augustæ in Plebem impensæ, & item ALIMENTORUM Parvulis præbitorum Schemata.

PUBLIUS.

GAudeo magnopere, dum in Liberalitatis Augustæ actu impensæ schematibus pergimus, meis iterum geminis numis formula sua a te fuisse concessa. Gratissimi sunt equidem mihi, quos aliunde, non parvum, immo necessarium in profectum meum, advocas numos, perraros illos, & elegantes: nescio tamen, quomodo fiat, ut vulgares illi, qui apud me sunt, multo me largius delectent. Vix locum apud me reperit illud Poetæ: I.

Fertilior seges est alienis semper in æris,
Vicinumque pecus grandius uber habet.

Mei omnes numuli quantuli quantuli sunt, afficiunt me amplius, plenius fatiant. *TULL.* Plurimum nempe interest inter rem ipsam, ejusque imaginem. Numos præsentés inspicere posse, artemque ipsam, & speciem Antiquitatis venerandam his oculis haurire, ut animum jucundius allicit, ita multo vehementius recreat. Ne dicam, uti nemo sibi ipsi fidelior est, ita quemlibet nostrum nemini præ se ipso tutius confidere. Dudum pronunciat Cl. *Patinus* de Numorum tractatione: *Nulli alii hic, nisi Patin. Imp. oculorum sensui fides est.* Putamus certe, fallere non posse, quod ipsi *Præfat.* cernimus: aliis vix unquam plenam fidem citra omnem formidinem damus. *P. 22* Id, quod tum equidem maxime accidit, cum ea, quæ a præstantissimis etiam, ac famæ illustrissimæ viris, & quos oraculi loco merito habemus, ad nos proficiscuntur, multorum tamen per famulas manus antea transeunt. Proclive est, pictori, sculptorive a prototypo aberrare: Calcographi deinde negligentia sæpe imaginum pars melior cerussa vel nulla, vel contra nimia tingitur. De scriptis quid dicam?

is, qui Autographum transcribit, quoties fallitur? qui fusiles in typographiis literas coordinant, quam cito labuntur, errant, transiliunt? qui corrigunt, quam oscitanter, qua incuria, quâ ignorantia celerem operam præcipitant? qui imprimunt deinde, qua solent esse festinatione, ut verba complura, subinde & lineæ in formis colore vacent, intraque prelum cohæreant, aut, quæ in margine sunt tenuioribus literis allegationes, nimio atramento furvescant? Tantæ molis hodie est, partum, licet ingenio feliciter exclusum, manu Auctoris diligenter exaratum, e prelo tamen sine, immo non cum plurima labe exire. Gemunt hoc etiam Exercitationes nostræ præmiales, & quæ Partem primam confecere: in quibus utrisque, sive imagines, sive typos consideres, non modica mendorum est seges. *PUB.* Quo delaberis, Honorande Tulli? non illuc ego tibi præivi. Prelo interim accidit, quod utero matris: hinc sine labe originis nemo egreditur, inde citra mendum excuditur nihil. *Aldi, Plantini, Elzevirii* ubi hodie? Sed norunt hoc eruditi: quare infontem ad forum non facile pertrahunt. Luant, qui peccant. *TULL.* Utinam illi: sed legentibus unde mederis, dum falsa pro veris pro claris obscura offendunt? *PUB.* Ferendum sane, quod emendare non possis. Rerum irrecuperabilium felix oblivio. *TULL.* Lætiora itaque cogitemus: agedum enarra, quos tuis e numis proxime pinxi.

II.
Tab. IV. N. XVII. *PUB.* Prior eorum æris medii parte anteriori Caput *Domitiani* in lauro exhibet cum elogiis: *IMP. CAES. DOMIT.ianus. AUG. GERM.anicus. P.ont. M.axim. TR.ibun. P.oteft. VIII.um. CENS.or. PERP.etuus P.at. P.atriæ.* In *Aversa* multum est imaginum. Primum namque apparet tectum cujusdam Templi, et si lineæ murorum, ac parietum omiffæ. Conspicere vero licet idola quædam, Terminorum in morem truncata brachiis: quidam *Hermetes* dicunt. Sub templo sedet *Domitianus* humiliorem super suggestum: ad cujus pedes utrinque vasa duo majora, forte congia, aut certe modii. Dextra ille extenta parvulum vasculum porrigit ad unam duarum personarum, quæ ante ipsum stant, & quarum propinquior modium supra vasculum elevat, quasi frumentum in illud infusura. Epigraphe difficilior est, quam ut illam expedite percenseam, quoniam nonnihil dispersa. *TULL.* Ita lege: *COS.ul. XIII.tum. spectant hæc ad titulos Adversæ.* Sequitur: *LUD.i. SAEC.ulares.* (subaudi facti) Additur adhuc in ora numi: *A. POP.ulo.* Suggestui vero inscribitur reliquum: *FRUG.es. AC.ceptæ.* Nisi magis congrue legi debeat: *COS.ulatu. XIII.to. LUD.is. SAEC.ularibus. A. POP.ulo FRUG.es. AC.ceptæ.* *PUB.* Nunquam me alias legere docuisti: *Consulatu. TULL.*
Neque

Neque hic ita legere tibi præcipio : sensus tamen commodior fluere.
PUB. Mitto hanc vocem : reliquum vero totum quid rei sit ? *TULL.*
 Novum *Liberalitatis* genus se tibi hic pandit, neque unum solummodo,
 sed triplex : quam videlicet primum *Domitianus* in populum, Populus
 deinde in Deos, postremo tandem Dii rursus in populum exercere.

PUB. Nihilo sapienterem me reddis. *TULL.* Sapies illico. Se- III.
 culares Anni, nequaquam tamen, ut apud nos, centesimus quisque, de
 quo infra, sicuti nobis etiam hodie, ita olim quoque veteribus unice so-
 lemnes erant, Gentibus æque, ac Hebræis. Præcipua tum solemnia fie-
 bant, sacris in Deorum honorem actis, atque Primitiis Frugum in templo
 oblati, deinde Ludis celebratis : ut reparato Seculo gratias Dii accipe-
 rent, & nova vocarentur in vota, novamque gratiam pollicerentur : ho-
 mines porro hoc præsidio tuti, nova tempora læti auspiciarentur. Nempe
 etiam in crassissima idololatriæ nocte ea tamen emicuit lux, ut probe
 intelligerent homines, sortem suam a cælo pendere. Romæ porro *Ludos*
Seculares aliquandiu intermissos uti Suetonius refert, amorum ratione diligen- *Sueton. in*
tissime subduæta, celebravit Augustus. Paris deinde *Gloriæ cupidus* *Claudi-* *Aug. c. 31.*
us quasi anticipatos ab Augusto, & ipse egit, irrita a populo præconis voce, Id. in Claud.
qui invitabat ad Ludos quos nec spectasset quisquam, nec spectaturus esset, cum *c. 21.*
 superforent adhuc, qui sub *Augusto* spectaverant. Fecit proinde hos Lu-
 dos denuo *Domitianus, computata ratione temporum ab anno, non quo Clau-* *Id. in Do-*
dus proxime, sed olim Augustus eos ediderat. Agi solebant æstivo, ac mes- *mit. c. 4.*
 sis advenientis tempore, mense videlicet Junio, quo *Novæ* fruges habe-
 ri possent : atque in iis, vetustissima traditione ac consuetudine, univer-
 sus Populus, Diis horum ludorum præcipuis Præsidibus, Apollini nimi-
 rum sive Soli, Dianæ seu Lunæ, ac Cereri, quorum opera terræ sæcun-
 ditatem suam atque fertilitatem provenire credebant, Primitias frugum,
 puta tritici, hordei, atque fabarum dedicavit. Dedicatæ vero in tem-
 plis Fruges Populo rursus distributæ sunt a sacerdotibus, teste *Zosymo*,
 quali a Diis fideli suo cultori populo, in omen beatum futuræ toto hoc
 seculo ineunte felicitatis, fertilitatisque, oblatæ. Cape ergo jam Nu-
 mi tui mysterium. Ludis a *Domitiano* editis, iisque secularibus, oportu-
 erant omnem Populum *Primitias Frugum* ad sacra offerre : quas iterum
 iis peractis recipere. Prævenit autem *Domitianus* liberalitate sua ino-
 piam plebis, easque fruges, quæ offerendæ ab unoquoque erant, ipse
 prius Populo distribuit : Populus Diis obtulit : Sacerdotes Deorum nomi-
 ne rursus in Populum diviserunt. Hic sensus est Inscriptionis in Numo :
Ludis Sæcularibus a Populo Fruges acceptæ. Ita porro, & multo uberius

Spanhem. Tom. II. p. 538. seq. ad hunc numum, quem & ipse ære magno vulgavit III. *Spanhemius.* Nobis de sæcularibus ludis iterum iterumque fermo recurret.

IV. *PUB.* Reconditus sane numi hujus sensus, scitu dignus, me plane fugisset. Verum tamen jam iterum peculiare quid oculo præcurrente notavi in numo *Hadriani* æreo magno, quem fortuna propitia teneo. Or-

Tab. IV. N. XVIII. *nant Adversame* ejus Caput lauro incinctum, & nomina: IMP. CAES. NER. VA TRAJANUS. HADRIANUS. AUG. *ustus.* In *Aversa* sequitur: PONT.

MAX. TR. *ib. P. otest.* COS. *ul. II. dum.* Infra lego: LIBERAL. *itas.* AUG. *usti.* S. C. Media in area *Hudrianus* laureatus, dextra pateram, læva sceptrum ducale tenens, fellæ curuli insidet super suggestu, cujus anterior pars prominet scalæ conjuncta: lateribus ejus omnibus, quæ videntur, quinque puncta inscripta. Ante Imperatorem sedet Promicondus, qui scandenti per gradus militi (hastam enim tenet galeatus) quasi munus porrigit. Retro stat *Liberalitas* dea, dextra tesseram congiariam in altum efferens, læva sustinens signum militare. *TULL.* Memineris, puto,

Spanh. ubi alias p. 533.

ex anterioribus, *Liberalitatem*, quam Augusti Populo impenderant *Congiarum*, quam vero in Milites contulere, *Donativi* nomine, phrasi veterum venire. Ecce hic *Donativi* in milites collati apparatus: quod discernere a *Congiarum* licet, monente III. *Spanhemio* si miles est, qui munus recipit, & si dea signum militare præter tesseram tenet. Pari fere ratione, quæ attendi debet in numis *Coloniæ*. Cum namque *Coloniæ* introductæ typus communiter sit Vir boves agens: patet tamen, Colonos novos e militibus assumptos esse, si in numis aut Vexillum, aut signa militaria post boves adjecta sint. *PUB.* Et grata, & memori mente minime contemnendum hoc monitum tenebo. *TULL.* Liberalitatem *Hadriani*

Spartian. in Hadr.

quod attinet, præsentem certe numum illustrat hæc brevis, sed plurimi ponderis *Spartiani* sententia de hoc Imperatore. *A MILITIBUS* propter curam *Exercitus* nimiam multum amatus est: simul, quod in eos *LIBERALISSIMUS* fuit.

V. *PUB.* Jam alio duo peregrina rursus cimelia aliunde advocasti, quibus Tabulam tuam Quartam concludis. *TULL.* Utraque ad lineas

Tab. IV. N. XIX. & insolito hactenus typo, laudans *Antoninum Pium.* *PUB.* Suggestum nempe habet in *Aversa*, cum scala præstructa: latera quinque punctis notata. Desuper sedet Imperator cultu Augusto: ante eum stat *Abundantia*, quæ suum *Copiæ* cornu in sinum ascendentis per gradus, lin-

teum-

tenumque explicantis egeni liberaliter effundit. Infra solummodo legitur: *LIB.eralitas. III.tia.* Nova hæc figura est: novi attamen mysterii nihil hic reconditum arbitror. *TULL.* Quod itaque antiquum est, hic observemus. Vide sis, Optime Publi, ut vel semel & hoc expendamus, quam *Laconica Quiritum Sapientia!* Quam Augustum, quam celebre, quamque cumulatam Beneficium, ope duntaxat trium figurarum, non tribus verbis, sed tribus literis, sat superque tamen hic describitur! Nonne quam breviter, tam bene? Irato penitus Apolline natus fit, qui hæc non miratur, non amat, non commendat. *PUB.* Miror, amo, commendo. Sed dicet nonnemq, tantum Laconismum iis quidem sufficere, qui in Re Roma atque Numaria jam non mediocriter sapiunt: apud eum vero, qui in illa hospes adhuc & peregrinus est, tantam brevitatem, ut capiat omne, quod in recessu habet, longa præfatione indigere. *TULL.* Non abnuo, qui a limine tantum Minervam salutarunt, non aliter in his, ac per somnium videre. Hoc vero sine stomacho neutiquam tulerim, eos, qui de apertis sibi Musarum januis undique intumescunt, tam arroganter fastidire hæc brevia, ut in his sapere longa illis infania sit. *PUB.* Ranam aliis suam, sive, si malint, Dianam: nos nostram colamus. Unico iterum verbo lemma numi, qui restat, absolvitur: *cujus tamen imagines citra Oedipum non capio.*

TULL. Maximorum e genere est, & in duobus, quæ a me hæc-
 nus non didiceras, opportune te instruet. Primum est, *Liberalitatem* VI.
 Augustam in numis subinde *Largitionis* etiam vocabulo esse celebratam: S. Hieron.
 juxta quod nempe D. *Hieronymus* olim de *Nebridii* nobilissimi adolescen- Ep. ad Sal-
 tis in pauperes *Beneficentia* scribebat: *Quidquid & Imperatoris LARGI-* vin. Tom.
TIO & honoris insula dederant, in usus pauperum conferebat. Alterum de- I. p. 74.
 inde: *Summi Fastigii Romani Principes* non in egenos duntaxat, *Ple-*
bemque Urbanam, aut etiam in Equites tantum, subinde & Senatores,
verum etiam in Reges externos Beneficos & Liberales fuisse: quod novum
prorsus, atque eximium est. Adversa præstantissimi hujus numi, ab Ill. Tab. IV.
Spanhemio vulgati, capite juveni fulget ac laureato Constantii, & ita in- N. XX.
scribitur: D.ominus. N.oster. CONSTANTINUS. P.ius. F.elix. AUG.ustus.
In Aversa medium occupat Imperator sedens, capite veluti mitrato, ad-
stante eidem a dextris figura in corona radiante, habitu sese inclinan-
tis, & humiliantis: cujus dextram apprehendit Imperator, eique læva
sua, qua veluti chartam convolutam gestare videtur, quasi donum tri-
buit. Ad lævam adstat figura muliebris, ut apparet, galeata tamen,
cum hasta. Lemma est: LARGITIO. Non ita claræ sunt hæc ima-

gines, ut dubium nullum relinquerent, atque doctorum opiniones non in contraria scinderent.

VII.

Amnian.
L. XX.
c. 2.

Spartian.
in Hadr.
c. 21.

Vaillant.
Præst. N.
p. 249.

Sententia doctiss. *Chiffletii* de hoc numo fuit, pertinere eundem ad *Constantium* filium *Constantini Magni*, & referendum videri ad eam Liberalitatem, qua, teste *Amniano Marcellino*, persecutus est Regem *Arsacem*. Scribit enim *Amnianus* alicubi: *CONSTANTIUS* accitum *ARSACEM* Armeniæ Regem, *SUMMA*que *LIBERALITATE* susceptum, præmonēbat, & hortabatur, ut nobis amicus esse perseveraret, & fidus. Mox vero subdit: Qui *MUNERATUS* cum comitibus, quos duxerat, rediit ad Regnum, nihil ausus postea temerare promissorum, obligatus *GRATIARUM* multiplici nexu *CONSTANTIO*. Cui loco & applicationi ad hunc numum lucem insuper fœnerari possit *Spartianus*, de simili *Hadriani* in Reges *Albanorum* & *Hiberorum* munificentia scribens: *REGES* eorum *LARGITIONIBUS* persecutus est, quum ad illum venire contempsissent. Huic sententiæ non refragatur *Il. Spanhemius*. Forte tamen videri nonnemini possit, maneribus conciliatum *Arsacem*, ne Romanis obliteret, vix demum satis dignam esse materiam auro vel ære perenni: quoniam hoc factum non tam ad *Gloriam* facit, quam ignominiam *Augusti*, ut qui emere pacem duntaxat debuerit. Protulit deinde *Cl. Vaillantius* geminos numos. Priorem, huic fere similem, retulit ad *Constantium Chlorum*, *Constantini Magni* patrem: in quo dissentientem sibi *Spanhemium* habet, cum vultus juvenis in *Adversa* *Junio*rem *Constantium*, *Nepotem Chlori*, veluti certissime indicet. Cæterum altero in numo nonnihil diverso *Vaillantius* sedere putat mulierem potius, quam Virum principem, cui adstans cum inclinatione *Constantius junior* manum deosculetur: ad lævam vero in figura galeata *Romam* videre sibi visus est. Hæc, non plura, refert *Spanhemius*, remque totam in medio relinquit. Relinquamus & nos, certi interim per lemma, unicamque vocem: *LARGITIO*: quamquam hic Liberalitatem certe prædicari, quamvis non constet, in quem illa certo collata sit. Quoniam vero hora necdum effluxit, absoluta licet *Tabula quarta*, inchoemus tamen hodie etiam *quintam*, & ad *Beneficium Alimentationis parvulorum* convertamur.

VIII.

PUB. Ergo necdum omnem *Patrum Patriæ Augustorum* in subditos, tanquam filios, *Pietatem* absolvimus? *TULL.* Quemadmodum inopia & egestas modum habent, ita & *Beneficentia* laude & merito discrepat. Ille omnium maxime miseretur, per quem juvantur, qui se ipsos juvare non possunt. *Egentium omnium parvuli miserimi sunt:*
utpote

utpote quibus ad parandum sibi panem & ingenium defunt, & vires. Quinimmo, dum etiam Largitio publica fit, hic parvulus grex neque accurrere facile, neque cuneum perrumpere potest: victitare interim, nisi pane, tam parum valet, atque adulti. Præcipua *Cæsaris Augusti* fama etiamnum floret, quod, prædicante *Suetonio*, dum *CONGIARIA* populo frequenter dedit, ne *MINORES* quidem *PUEROS* præteriret: quamvis alias nonnisi ab undecimo ætatis anno accipere consueverent. Sed plus ultra progressa *Pietas Trajani*. Ne enim in turba, quæ ad *Congiaria*, & præcipue ad *Frumentationem* conveniret, parvuli opprimerentur in ulnis matrum, variaque damna paterentur: eisdem, idque non in Urbe solum, sed & in universa Italia, peculiarja sua Alimenta constituit. Causam more suo festive *Plinius* reddidit, ajens: *Ut jam inde ab infantia PATREM PUBLICUM* munere Educationis experirentur. Haud vero parvum, sed amplissimum fuisse sic aliorum numerum, paulo post ita, sane elegantissime prædicat. *Paulo minus Patres Conscripti*, quinque millia ingenuorum fuerunt, quæ *LIBERALITAS* Principis nostri conquestivè, invenit, adscivit. Hi, *Subsidium bellorum*, *Ornamentum pacis*, *PUBLICIS SUMTIBUS ALUNTUR*, Patriamque non ut patriam tantum, verum etiam ut *ALTRICEM*, amare condiscent. Nonne singulis horum recte *Claudianus* accinisset, quod postea *Honorio* suo, Romæ educato atque adulto, pulcherrime cantavit.

Sueton. in Aug. c. 41.

Plin. Pa-neg. c. 26.

Id. ibid. c. 28.

Claudian. de VI. Consul. Hon. v. 77. seqq.

Hinc tibi concreta radice tenacius hæsit,
Et penitus totis inolevit ROMA medullis,
Dilectæque Urbis tenero conceptus ab ungue
TECUM CREVIT AMOR.

Non poterat non tam Augusta Beneficentia mereri Gratitude publicam: cujus testis est Marmor vetustum, ita apud *Gruterum* inscriptum.

Gruter. Vet. Inscript. p. 1084.

IMP. NERVAE. TRAIAN. AUG.
GERM. P. MAX. TRIB. POTEST. COS. IIII. P. P.
NOMINE PUELLORUM PUELLARUMQUE
ULPIANORUM EX S. C. P.

Ulpianos dici voluit parvulos, quibus alimenta constituit *Trajanus*, a Gentili nomine suo, quod erat *Ulpus*. Durabat hæc parvulorum civium, quæ phrasis iterum *Plinii* est, e publico sustentatio usque ad *Severum Pertinacem*: de quo, tanto fere probro, nisi alia id largitate compensaverit,

Capitol. in verit, quanta fui *Trajan*i Gloria, *Capitolius* afferuit : *Alimentaria* etiam
Pertinac. 9 Compendia, quæ novem annorum ex instituto *TRAIANI* debebantur (videli-
 cet parvulis) obdurata verecundia sustulit.

X. *PUB.* Facile intelligo, non intra solum, quod ante recensueras, marmor constitisse Romanam Gratiudinem, sed numos etiam testes adhibuisse, dum primum Tabulæ tuæ quintæ numum, qui deest mihi, aspicio. *TULL.* Duos ejusmodi III. *Spanhemius*, non addita tamen imagine, describit. In primo eorum stat mulier, læva Cornucopiæ sustinens, dextra vero spicas geminas ad puerulum sibi adstantem protendens. In altero stat ipse *Trajanus* togatus, infanti, quem mulier adstans brachiis complectitur, spicas porrigens: infra parvulus alius idem beneficii præstolatur. Inscriptio ubique eadem, quæ in tuo sequenti, quem *Cl. Patinus* modulo eris medii vulgavit, & cujus ego lineas secutus sum. *Adversa* quidem capite *Trajan*i, qui corona radiante ornatur, effulget, circumque legitur: IMP.eratori. CAES.ari. NER.æ. TRAIANO. OPTIMO. AVG.usto. GERM.ánico. Tu porro *Aversam* enarra. *PUB.* Sedet bidem Imperator in sella curuli cum hasta, & accedenti ad se mulieri, quæ infantem unum brachio gestat, alterum manu deducit, dextram clementer, ac patrio porrigit affectu, puerulo præsertim, qui matris infidet brachio, admodum gestiente, quasi risu patrem cognosceret. Circum scribitur: S. enatus. P. opulus. Quæ. R. omanus. OPTIMO PRINCIPI. Infra: ALIM.enta. ITAL.æ. Penes imagines: S. C. *TULL.* Nonne lallantes, panemque veluti rogantes parvulos audire tibi videris, & opere quodammodo exhiberi putas, quod summis iterum laudibus *Plinius* prædicavit? Ajebat ille Augusto suo: Hæc prima *PARVULORUM CIVIUM* vox aures tuas imbuit: quibus tu daturus *ALIMENTA*, hoc maximum præstitisti, ne rogarent. Præventi namque erant *Trajan*i Liberalitate, priusquam recte fari possent. *PUB.* Digna profecto tam Optimi Principis maxima Pietas hujusmodi monumentis, quibus æterna evasit.

X. *TULL.* Neque vero eadem sine æmulis fuit. *Antoninus* enim *Pius*, quem universa virtutis aula, utinam & recta fides, infedisse videtur, mox etiam in honorem Conjugis suæ *Fauslinæ*, Puellas, quas dici voluit *Fauslinianas*, non minimo numero constitutis alimentis nutritiv. Unde *Lapidem* *Gruter. In-*meruit, ita inscriptum: DIVO ANTONINO AUG.usto. PIO ALIMENTA-
scrip. 1032. RI. Secutus hæc eadem vestigiam *Aurelius*, teste *Capitolino* rursus *Novas Puellas Fauslinianas* instituit in honorem Uxor^{is} mortuæ, junioris nimirum *Fauslinæ*. Quod tamen Beneficium secundum fuit: quippe jam ante, ut idem Scri-

Scriptor insuper perhibet, adoptato *Lucio Vero*, & filia *Lucilla* eidem *Capitolin.*
desponsata, ambo Imperatores simul ob hanc conjunctionem *Pueros & Puellas* *in M. Aurel.*
novorum Nominum Frumentariæ perceptioni adscribi præceperunt. Pro *novorum* *c. 7.*
Nominum vulgo quidem legitur *novorum hominum*: sed *Nominum* omnino
legendum esse, cum *Doctiff. Salmasio* contendit *Ill. Spanhemius*. Sensus
enim est, novis his *Pueris puellisque Alimentariis* nova *Nomina* indita
fuisse, ut nec *Ulpiani*, nec *Fausiniani* dicerentur. Insuper & *Alexander*
Severus, in hac parte *Augustis Antecessoribus* suis non inferior fuit, quod *Lamprid.*
ex *Lampridio* discimus. *Puellas & pueros* ait ille, quemadmodum *Antoninus* *in Alex.*
Fausinianas instituerat, Mamæanas, & Mamæanos constituit: nempe ut ma- *Sev. c. 57.*
trem *Mamæam* honoraret.

PUB. Lucem iterum clarissimam sequenti numo accendisti, qui ni- XI.
mirum, in meis non repertus, cum *Fausinianas* laudet *puellas*, vel *Pii*
debet esse, vel *Marci Antonini*. **TULL.** *Marci Aurelii* nullum existare
numum, qui institutas a se *Puellas Fausinianos juniores* nos doceat, monet
Ill. Spanhemius, cujus schola nunquam exeo. Quem vero tibi pinxi nu- *Spanh. l. c.*
mum, est *Fausinæ senioris*, cui maritus erat *Antoninus Pius*, filia *Fausina* *p. 544.*
junior fuit, socer *Marcus Aurelius*. Vulgavit eundem *Vir illustri* ex auro
medii moduli, una cum altero æris medii, sed paris argumenti. Hunc
ego enarrabo: in altero tibi cedam sermonem. Caput *Fausinæ* *Matris*
ornat *Aversam*; in *Aversa* illa rursus sedet in *Suggestu*, atque ambas ma-
nus extendit ad *puellulam*, quam eidem *fœmina* offert, ante *suggestum*
consistens. Proxime in *suggestu* adstat *Augustæ fœmina* altera, forsitan
Fausina filia, vel certe *mulier curæ puellarum præposita*: quæ *teneras*
puellulæ *plantulas* plane apprehendit. Lemma idem est, quod legis in
schemate a me picto, nunc a te exponendo: si notes, in ejus *Aversa*
existare Caput iterum *Fausinæ senioris*, cum titulo: *DIVA AVG.usta.*
FAVSTINA. Exhibetur enim hic, ut jam defuncta, *Divisque* addita.
PUB. In *Aversa* *Suggestus* ita constructus, ut *Templi* quodammodo for- *Tab. V.*
mam habeat: supra enim *fornice* clauditur. Sedet ibi *Fausina*, quasi *Num. II.*
adhuc *superstes*, veluti ad *modium*, rursus cum *sociâ muliere*: ambæ
dextras suas, quasi *filiginem* vel *triticum* *hausturæ*, & *largituræ*, ex-
tendunt. Ante eas *fœmina* alia utrique *puellulam* *filiam* *brachiis* elatam
offert. *Substructio* *parietibus* carens, & *aperta*, *oculisque* *pervia*, qua-
tuor alias *mulieres* exhibet: quarum *duæ* *puellulas* suas ad *suggestum* at-
tollunt, cæteræ *adultiores* *filiâs* manu conducunt. Circum, & *infra* le-
gitur: **PVELLAE FAVSTINIANAE.** Nulla jam subest apud me huic
numo difficultas, cum tu omnem antea expedieris: neque ego jam hoc
R
solum,

solum, sed permulta Augustæ Liberalitatis nomina tuo beneficio calleo. Quid superest, quam ut immensis me tibi nominibus obstrictum profitear? Dissolvere illa non licet, quandoquidem non cessas, me quotidie novis obærare. Perge vero perficere, quod cœpisti. Opus laudat artificem, probeque institutus discipulus Magistrum pulcherrime coronat.

DIALOGUS XV.

De

Beneficio REMISSORVM VECTIGALIVM ac
DEBITORVM.

TULLIVS.

I. *Sueton. in Vesp. c. 16*
Jam novum, illudque pulcherrimum in Principe, dulcissimum plebi, Beneficii genus aliquot in numis expendendum aggredere. Non tribuendo tantum, quod libet, sed & non auferendo, quod licet Princeps benefacit. Ærario, cujus facultas penes Principem esse debet, fiat Reipublicæ fortuna: sed non illo, quod ad instar charybdis omnes civium fortunas absorbet. Æqua vectigalia, æqua tributa: in iis vero cogendis, uti & dispenlandis, quod quidem *Pythagoras* omnes admonuit, Princeps pariter *Stateram ne transliat*. Non bonum, quod ferunt boni alias Principis *Vespasiani* dictum: Bonus odor lucri ex re qualibet. Unde sic de eo *Suetonius* inquit. *Sola est, in qua merito culpetur, pecunie cupiditas. Non enim contentus omiſſa sub Galba vectigalia revocasse, nova & gravia addidisse, & auxisse tributa provinciis, nonnullis & duplicasse &c.* Tametsi postea subdat: *Sunt contra qui opinentur, ad manubias, & rapinas necessitate compulsum, summa ærarii, Piscique inopia: de qua testificatus sit initio statim Principatus, professus, quadringentes millies opus esse, ut Respublica stare possit. Quod & verosimilius videtur, quando & MALE PARTIS OPTIME VSUS EST.* Bonum e contra factum quod *Jul. Capitolinus* de *M. Aurelio* gloria nunquam intermoritura, his inter cætera verbis eximie prædicat. *Cum autem* (inquit) *ad hoc bellum (videl. Marcomannicum) omne Ærarium exhausisset suum, neque in animum induceret, UT EXTRA ORDI-*

Jul. Capitol. in M. Aur.